

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

07 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Vladimir Timofti,
Judecători – Anatolie Țurcan și Elena Cobzac,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui

Morari Dumitru xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.11.2017 - 16.02.2018;

Instanță de apel: 21.03.2018 - 25.04.2018;

Instanță de recurs: 09.07.2018 - 07.11.2018.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia sediul Central din 16 februarie 2018, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Morari Dumitru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217 alin.(2) Cod penal, la 100 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Morari Dumitru aflându-se la domiciliul său în xxxxx, la 26 octombrie 2017, aproximativ la ora 07.55, în cadrul efectuării percheziției, au fost depistate pe rafturile unui dulap două sacoșe din polietilenă cu o masă vegetală de culoare verde cu miros specific asemănător cu cânepa și un fragment din sticlă din masă plastică în interior cu depuneri de culoare cenușie și într-o încăpere auxiliară, pe masă au fost depistate și ridicate plante de origine vegetală de culoare verde cu miros specific de cânepă.

Conform raportului de expertiză chimică nr.34/12/2-R-1440 din 16 octombrie 2017, părțile de plante în număr de 36, reprezintă părți de plante de cânepă și masa vegetală în stare uscată de vegetație mărunțită reprezintă marijuană. Cantitatea masei substanței marijuanei constituie 96,764 gr. și se atribuie la substanțe stupefiante. Pe suprafața fragmentului de butelie din plastic și a capacului improvizat din folie de staniol, s-a depistat rășină de cannabis cu masa de 0,779 gr.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a sumei de 6 300 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În motivarea cerințelor sale, a invocat că, prima instanță a omis să se expună asupra cheltuielilor de judecată în sumă de 6 300 lei, pentru efectuarea expertizei chimice, ignorând astfel prevederile art.art.227, 229 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2018, a fost respins ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, omisiunea primei instanței de a se expune asupra cheltuielilor judiciare în sumă de 6 300 lei, în situația în care solicitarea apelantului în acest sens urmează a fi respinsă, nu constituie temei de casare a sentinței, deoarece aceasta este una motivată și întemeiată pe examinarea obiectivă de către instanță a tuturor împrejurărilor de fapt și aspectelor de drept ce au importanță pentru justa soluționare a cauzei, reieșind din recunoașterea deplină și necondiționată de către inculpat a vinovăției pe marginea învinuirii formulate în rechizitoriu, precum și baza probantă administrată pe caz.

Totodată, în respingerea cerințelor de încasare a cheltuielilor judiciare în sumă 6 300 lei pentru efectuarea expertizei chimice, instanța de apel a reținut obligația statului în sensul art.6 CțEDO, prin intermediul agenților din cadrul organului de urmărire penală de a dovedi, potrivit art.art.24, 56 Cod de procedură penală, vinovăția persoanei, având conform art.art.96-97 Cod de procedură penală, sarcina probațiunii, atât timp cât legea penală îi garantează acuzatului dreptul la „prezumția nevinovăției” stipulată la art.8 Cod de procedură penală, liberându-l de obligația de a-și demonstra nevinovăția.

Într-o altă ordine de idei, instanța de apel a menționat că, costul pentru efectuarea expertizei nu se include în cheltuielile judiciare din categoria celor stipulate la alin.(2) art.227 Cod de procedură penală, inclusiv ce urmează a fi achitate experților pentru serviciile efectuate, care potrivit alin.(3) al aceleiași norme, se plătesc din sumele alocate de stat, în modul prevăzut de legea procesuală penală după cum se menționează în conținutul art.228 Cod de procedură penală, ele urmând a fi suportate în sensul alin.(1) art.229 Cod de procedură penală de către inculpat sau trecute în contul statului, soluționarea respectivei chestiuni fiind lăsată, potrivit alin.(2), la discreția instanței de judecată, ce va purcede la încasarea lor prin aplicarea dispozițiilor art.art.385 alin.(1) pct.14), 397 pct. 5) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul, că raportul de expertiză nr.34/12/2-R-1440 din 16 octombrie 2017 (f.d.20) a fost utilizat în sensul art.93 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, în calitate de probă, fiind pus la baza învinuirii inculpatului Morari Dumitru, instanța de apel a respins ca nefondată solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată, urmând ca costul acestora, să fie suportat de către ordonatorul expertizei judiciare din mijloacele alocate pentru efectuarea expertizelor din bugetul alocat.

5. Procurorul, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale recurentul a invocat că, poziția instanței de apel privind excluderea încasării de la Morari Dumitru în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare, este neargumentată, or, cheltuiala respectivă a fost suportată de către stat în legătură cu efectuarea expertizei judiciare, concluziile căreia sunt expuse în raportul de expertiză nr.34/12/2-R-1440 din 16 octombrie 2017, cheltuială care nu ar fi fost

suportată în caz că, inculpatul nu ar fi comis infracțiunea în baza căreia și-a recunoscut vina pe deplin și a solicitat, ca judecarea cauzei penale să se facă în ordinea prevăzută la art.364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, a indicat că, prin Legea nr.316 din 22 decembrie 2017, pentru modificarea și completarea unor acte normative, în vigoare de la 09 februarie 2018, alin.(2) al art.143 Cod de procedură penală, a fost abrogat, deci cheltuielile judiciare care au fost suportate de stat în prezenta speță, urmează a fi încasate de la inculpat, care a recunoscut pe deplin vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate.

6. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul reține că recurentul invocă temeiul pentru recurs prevăzut la pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În esență, recurentul critică decizia doar din considerentul că, în viziunea sa, instanța de apel greșit a respins solicitarea din cererea de apel cu privire la încasarea din contul inculpatului a sumei de 6 300 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Cu referire la aceste argumente ale recurentului Colegiul penal conchide, că instanța de apel, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de a respinge solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 6 300 lei, suportate pentru efectuarea expertizei chimice.

Astfel, art.227 alin.(2) Cod de procedură penală stipulează, că cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite

în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Totodată, alin.(3) al aceleiași norme prevede, că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art.228 Cod de procedură penală (1) În modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, experți, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile:

1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală și în instanță;

2) cheltuielile de cazare;

3) salariul mediu pentru toată perioada de participare în procesul penal;

4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acțiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanței.

(2) Organele, întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat sunt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citarea organului de urmărire penală sau a instanței.

(3) Expertului și specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparțin și care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective.

(4) Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu.

(5) Cheltuielile suportate de persoanele menționate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărâri a organului de urmărire penală sau a instanței în mărimea stabilită de legislația în vigoare.

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal conchide, că suma de 6 300 lei a fost necesară pentru efectuarea expertizei chimice nr.34/12/2-R-1440 din 16 octombrie 2017 (f.d.20-25), dispusă prin ordonanța organului de urmărire penală din 04 octombrie 2017 (f.d.16), or, aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecarea cauzei.

Așadar, Colegiul penal atestă, că instanța de apel întemeiat a reținut, că aceste cheltuielile sunt suportate de către organul de urmărire penală, care și are atribuția de a administra probele în vederea probării/combaterii acuzației aduse, însă aceste cheltuieli nu sunt de natura de a pune pe seama statului costuri suplimentare, sau exagerate, iar cheltuielile pentru efectuarea expertizei întru stabilirea categoriei de substanțe narcotice, sunt evidente și necesare pentru a demonstra existența/lipsa bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunii.

Referirea recurentului la Legea nr.316 din 22 noiembrie 2017, prin care a fost exclus alin.(2) din art.143 Cod procedură penală, nu poate fi reținută, deoarece

respectiva Lege a intrat în vigoare la 09 februarie 2018, pe când infracțiunea a fost comisă și expertiza a fost efectuată până la aceste modificări.

Mai mult, recurentul nu a formulat argumente indubitabile care să ateste că nu este acceptabilă soluția de a lăsa plata cheltuielilor judiciare pe seama statului și că, în speță, urmează a fi pusă plata acestor cheltuieli în sarcina inculpatului.

Colegiul penal de asemenea menționează, că la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost respectate prevederile legale prescrise de art.art.414-419 Cod de procedură penală, iar eroarea de drept invocată de către recurent prescrisă la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, nu a fost constatată la examinarea recursului, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui *Morari Dumitru xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 decembrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac